

Regelink
Ecologie & Landschap

Vleermuisonderzoek

Zeuveu Heuvels, Wezep

In het kader van de Flora- en faunawet

Colofon

Tekst, foto's en samenstelling	M. van der Hout
In opdracht van	Gemeente Oldebroek
Naam opdrachtgever	A. Scheuuit
Rapportnummer	RA14373-01
Status rapport	Definitief
Datum oplevering rapport	11 November 2015
Aantal pagina's	38
Collegiale toets	A.H. Hoffmann
Wijze van citeren	Hout, M. van der, 2015. Vleermuisonderzoek Zeuven Heuvels, Wezep. In het kader van de Flora- en faunawet. Rapport RA14373-01, Regelink Ecologie & Landschap, Mheer.

Regelink
Ecologie & Landschap

Regelink Ecologie & Landschap

Papenweg 5

6261 NE Mheer

085-7737676

info@regelink.net

www.regelink.net

Lid Netwerk Groene Bureaus

Inhoudsopgave

---

1. Inleiding	7
1.1 Aanleiding	7
1.2 Doel	7
1.3 Leeswijzer	7
2. Werkwijze en inspanning	9
2.1 Vleermuizen	9
2.2 Volledigheid inventarisatie	10
3. Omschrijving plangebied	12
3.1 Ligging van het plangebied	12
3.2 Omschrijving van het plangebied	12
3.3 Afstand tot beschermde gebieden	13
4. Resultaten	15
4.1 Boomcontrole	15
4.2 Batdetector onderzoek	15
5. Ingreep	18
6. Toetsing aan de Flora- en faunawet	20
6.1 Effecten	20
6.2 Toetsing Flora- en faunawet	20
7. Conclusies en aanbevelingen	22
7.1 Conclusies	22
8. Bronnen	24
8.1 Literatuur	24
8.2 Websites	24
Bijlage 1. Foto-impressie plangebied	27
Bijlage 2. Verspreidingskaarten	31
Bijlage 3. Overige kaarten	33
Bijlage 4. Flora- en faunawet	35
A. Verbodsbepalingen	35

B. Algemene maatregel van Bestuur (AmvB)	36
C. Gedragscodes	37

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

Gemeente Oldebroek is voornemens het industrieterrein Zeuven Heuvels om te vormen tot woninglocatie.

Volgens nationale en internationale regelgeving is het verplicht om voorafgaand aan de ingreep onderzoek te doen naar het eventuele voorkomen van beschermde flora en fauna.

Uit een ecologische potentie-inschatting (Hout, M. van der, 2012) blijkt dat in het plangebied mogelijk beschermde soorten vleermuizen voorkomen. Daarom heeft Regelink Ecologie & Landschap in opdracht van de gemeente Oldebroek in het plangebied onderzoek naar de aanwezigheid van vleermuizen uitgevoerd.

1.2 Doel

Met behulp van dit onderzoek worden de volgende vragen beantwoord:

- Welke soorten vleermuizen komen voor in het plangebied?
- Welke functies heeft het plangebied voor de aanwezige soorten vleermuizen?
- Leidt de ingreep tot overtreding van de verbodsbepalingen uit de Flora- en faunawet?

1.3 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 worden werkwijze en inspanning beschreven, hoofdstuk 3 geeft een beschrijving van het plangebied. In hoofdstuk 4 worden de resultaten van het vleermuisonderzoek gepresenteerd. De ingreep wordt in hoofdstuk 5 omschreven. Vervolgens zijn de mogelijke effecten van de ingreep gerelateerd aan de aanwezige soorten vleermuizen en getoetst aan de Flora- en faunawet (hoofdstuk 6). In hoofdstuk 7 volgen de conclusies en aanbevelingen. Ten slotte is een korte literatuurlijst opgenomen (hoofdstuk 8).

Bij het opstellen van deze rapportage is uitgegaan van de definities zoals aanwezig op de website van Regelink Ecologie & Landschap¹.

---

¹ <http://www.regelink.net/kenniscentrum/definities-vleermuizenonderzoek/>

2. Werkwijze en inspanning

Op 21 mei, 17 en 18 juni, 2 en 24 september 2015 werd het plangebied Zeuven Heuvels, Wezep geïnventariseerd op vleermuizen. De toegepaste onderzoeksmethoden worden in dit hoofdstuk nader toegelicht.

Tijdens alle bezoeken waren de weersomstandigheden geschikt voor het inventariseren van vleermuizen (Tabel 1).

Tabel 1. Datum en tijdstip van en weersomstandigheden tijdens de inventarisaties.

Datum	Tijdstip	Type onderzoek	Naam medewerker	Weersomstandigheden
21-1-2015	overdag	boomcontrole	M. van der Hout	n.v.t.
21-5-2015	avond	zomer-, kraamverblijven, vliegroutes, foerageren	T.P.M. Molenaar	11 °C, licht bewolkt, droog, 1 Bft
17-7-2015	avond	zomer-, kraamverblijven, vliegroutes, foerageren	P. Twisk	25 °C, licht bewolkt, droog, 1 Bft
18-7-2015	ochtend	zomer-, kraamverblijven, vliegroutes, foerageren	P. Twisk	17 °C, licht bewolkt, droog, 1 Bft
2-9-2015	nacht	paarverblijven, vliegroutes, foerageren	M. van der Hout	9 °C, onbewolkt, droog, 1 Bft
24-9-2015	nacht	paarverblijven, vliegroutes, foerageren	M. van der Hout	11 °C, onbewolkt, droog, 0 Bft

2.1 Vleermuizen

Tijdens de veldbezoeken werd op grond van geluid en zicht geïnventariseerd. Met behulp van een heterodyne batdetector met opname- en vertragingfunctie (type: Petterson D240x) werd de echolocatie die vleermuizen uitzenden hoorbaar gemaakt voor mensen.

Wanneer de soort op grond van frequentie, klank en ritme niet met zekerheid kon worden bepaald, werd een opname gemaakt met een extern opnameapparaat (type: Roland Edirol R09H). Met behulp van het computerprogramma Batsound werden de opnamen nader geanalyseerd. Hierbij werden de criteria zoals beschreven door Arjan Boonman (www.batecho.eu) toegepast. Door daarnaast zoveel mogelijk visueel waar te nemen werd de determinatie geverifieerd en werd het gedrag van de vleermuis (en daarmee vaak de functie van het gebied voor de soort) vastgesteld.

Gedurende de winter van 2015 werd op 21 januari overdag een boomcontrole uitgevoerd. Daarbij werden aanwezige boomholtes, kieren, scheuren en loszittende bast met behulp van een boomcamera onderzocht op de aanwezigheid van vleermuizen of sporen hiervan (bijv. uitwerpselen, restanten van prooidieren).

Gedurende het voorjaar (tussen mei en augustus) werden de bezoeken direct vanaf zonsondergang tot twee uur na zonsondergang of vanaf twee uur voor zonsopkomst tot zonsopkomst uitgevoerd.

Gedurende de nazomer (augustus tot oktober) werden de bezoeken tussen een uur na zonsondergang en een uur voor zonsopkomst uitgevoerd. In deze periode werd minimaal twee uur geïventariseerd.

2.2 Volledigheid inventarisatie

De inventarisatie is uitgevoerd volgens het Vleermuisprotocol 2013 zoals vastgesteld door de Gegevensautoriteit Natuur.

De inventarisatie is een steekproef gebaseerd op momentopnames. Hierdoor is niet uitgesloten dat niet waargenomen soorten en functies op een ander tijdstip wel aanwezig zijn. Dit is acceptabel omdat de Flora- en faunawet een initiatiefnemer vraagt te doen wat redelijkerwijs van hem verwacht kan worden.

Er kon gedurende het onderzoek niet overal geïventariseerd worden doordat sommige delen van het plangebied afgesloten waren door middel van een hekwerk (zie Bijlage 3). Er wordt aangenomen dat, gezien de activiteit in het plangebied, alsmede de ontvangst van de Petterson D240x, er geen verblijfplaatsen van vleermuizen op de afgesloten locaties gemist zijn.

Met de gekozen methode en inspanning is voldoende invulling gegeven aan artikel 2 (Zorgplicht) van de Flora- en faunawet. Wat betreft het vooronderzoek heeft de initiatiefnemer gedaan wat redelijkerwijs van hem verwacht kan worden.

3. Omschrijving plangebied

3.1 Ligging van het plangebied

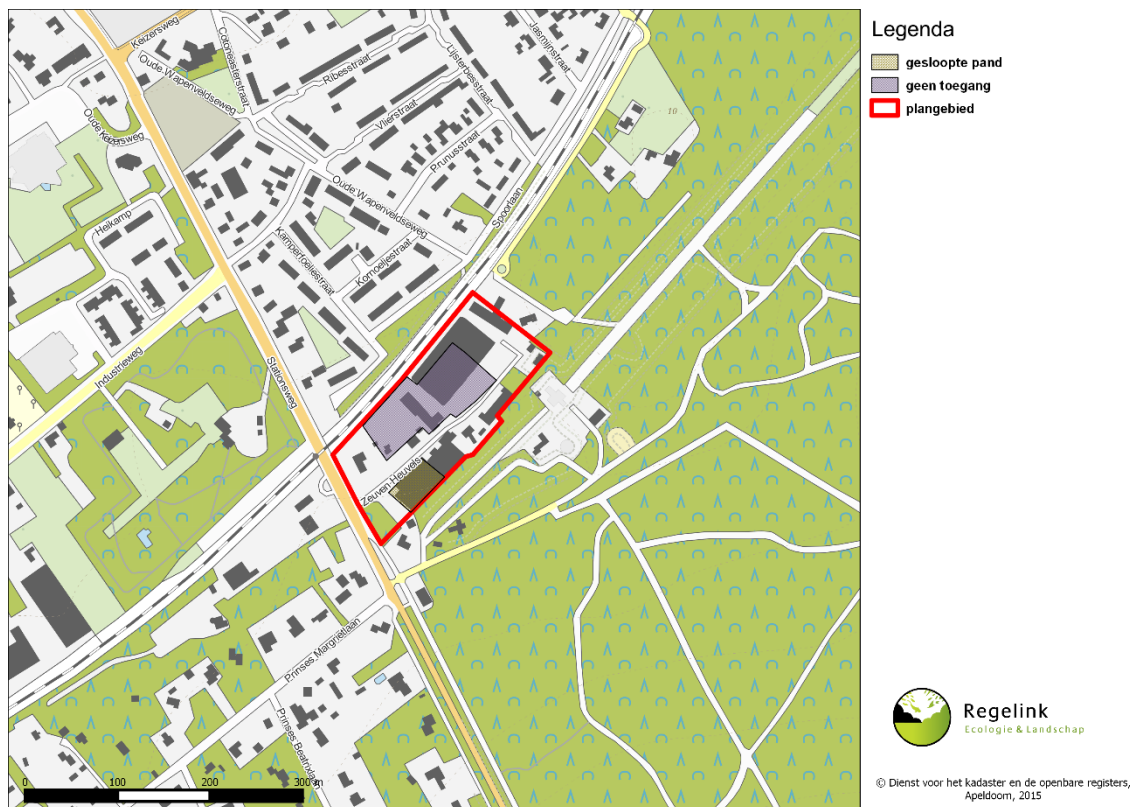
Het plangebied is gelegen in Wezep (gemeente Oldebroek), in de provincie Gelderland. In Figuur 1 zijn de ligging en de begrenzing van het plangebied weergegeven. Het plangebied wordt in het zuidwesten begrensd door de Stationsweg, in het noordwesten door het treinspoor, in het noordoosten en zuidoosten door de Zeuven Heuvels (onderdeel van Natura 2000-gebied Veluwe).

Figuur 1. Ligging van het plangebied, met de begrenzing in rood aangegeven. In groen zijn het Nationaal Natuurnetwerk en het Natura 2000-gebied Veluwe aangegeven. © Dienst voor het kadaster en de openbare registers, Apeldoorn, 2015.

3.2 Omschrijving van het plangebied

Het plangebied betreft het industrieterrein Zeuven Heuvels. Het terrein is voornamelijk bebouwd met bedrijfspanden met bijbehorende loodsen. Daarnaast zijn langs de straat Zeuven Heuvels enkele woonhuizen aanwezig. In het westen van het plangebied ligt het ontvangstcentrum Zeuven Heuvels. Langs de weg Zeuven Heuvels is beplanting aanwezig in de vorm van heesters en bomen. Kort na aanvang van het onderzoek werd het pand in het zuiden gesloopt. Uit de quickscan uit 2012 blijkt dat dit pand geschikt was voor vaste rust- en/ of verblijfplaatsen voor vleermuizen. Een deel van het plangebied was in de avond en nacht afgesloten (zie Figuur 2 en Bijlage 3).

Figuur 2. In paarse arcering het niet onderzochte deel van het plangebied en in bruine arcering het gesloopte pand. © Dienst voor het kadaster en de openbare registers, Apeldoorn, 2015.

Binnen het plangebied zijn de volgende ecotopen aanwezig (zie ook Bijlage 1):

- droog grasveld;
- enkele gebouwen met dakpannen, houten betimmering en/of spouwmuur;
- enkele opstallen zonder dakpannen, houten betimmering en/of spouwmuur;
- dunne wilde paardenkastanjes (*Aesculus hippocastanum*), robinia's (*Robinia pseudoacacia*), eiken (*Quercus spec.*), sparren (*Picea spec.*) en dennen (*Pinus spec.*) (allemaal met een diameter borsthoogte < 25 cm);
- dikke wilde paardenkastanjes, robinia's en eiken (diameter borsthoogte > 25 cm) mogelijk met holtes; dikke wilde paardenkastanjes, robinia's en eiken (diameter borsthoogte > 25 cm) met holtes en/of loszittende bast;
- dikke sparren en dennen (diameter borsthoogte > 25 cm) zonder holtes;
- lage, opgaande begroeiing van voedselrijke en deels verstoorde bodem.

3.3 Afstand tot beschermde gebieden

Het plangebied grenst direct aan Natura 2000-gebied Veluwe. Dit gebied is ook onderdeel van het Nationaal Natuurnetwerk (NNN).

4. Resultaten

4.1 Boomcontrole

Tijdens de boomcontrole werden er bij slechts enkele bomen holten en/of loszittende bast gevonden die in potentie geschikt waren als vaste rust- en/of verblijfplaats voor vleermuizen. Bij controle bleek geen van deze plekken in gebruik te zijn door vleermuizen. Ook werden er geen sporen van vleermuizen of van het gebruik door vleermuizen aangetroffen. In de holten werden eveneens geen sporen van broedvogels of van het gebruik door broedvogels die in holten nestelen aangetroffen.

4.2 Batdetector onderzoek

Gedurende het onderzoek werden binnen het plangebied vier soorten vleermuizen aangetroffen:

- gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*),
- ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*),
- laatvlieger (*Eptesius serotinus*).
- rosse vleermuis (*Nyctalus noctula*).

Hieronder worden per soort de waarnemingen en functies weergegeven. Verspreidingskaarten zijn opgenomen in Bijlage 1.

4.2.1 Per soort

Gewone dwergvleermuis

Tijdens de inventarisaties werden verspreid over het plangebied enkele gewone dwergvleermuizen foeragerend waargenomen. De meeste waarnemingen werden gedaan langs de weg Zeuven Heuvels. Eenmaal werd gedurende de kraamperiode een sociale roep gehoord. Naar alle waarschijnlijkheid betrof dit een contactroep die niets met afbakening van territorium gedurende de balts te maken heeft.

Ruige dwergvleermuis

Eenmaal werd een foeragerende ruige dwergvleermuis aangetroffen in het noorden van het plangebied.

Laatvlieger

In totaal werd tweemaal een laatvlieger waargenomen. Eenmaal in het plangebied en eenmaal direct ten zuiden van het plangebied.

Rosse vleermuis

Een rosse vleermuis werd een keer hoog boven het plangebied foeragerend waargenomen.

4.2.2 Per functie

Foerageergebied

Het plangebied vormt een foerageergebied voor de gewone dwergvleermuis, en in kleine mate ook voor de ruige dwergvleermuis, de laatvlieger en de rosse vleermuis. Op grond van de geringe omvang van het plangebied, de ligging ervan direct grenzend aan de Veluwe en het beperkte aantal foeragerende dieren kan gesteld worden dat het plangebied geen essentieel foerageergebied voor vleermuizen is.

Vliegroutes

De aanwezige lijnvormige elementen werden niet als vliegroute gebruikt. Essentiële vliegroutes zijn dan ook niet aanwezig in het plangebied.

Vaste rust- en/of verblijfplaatsen

In de zomermaanden werden geen vaste rust- en/of verblijfplaatsen van vleermuizen aangetroffen.

Tijdens de paarperiode (augustus – september) werden geen roepende mannetjes waargenomen.

De aanwezigheid van paarverblijfplaatsen kan daardoor ook uitgesloten worden.

5. Ingreep

Gemeente Oldebroek is van plan om in het plangebied Zeuven Heuvels in Wezep woningbouw te realiseren. Daartoe dient een deel van de huidige bebouwing gesloopt te worden, om vervolgens 52 woonpercelen te realiseren.

Ingrepen die mogelijk in het plangebied gaan plaatsvinden betreffen voornamelijk :

- sloop van opstallen in de rood gearceerde zone (Bijlage 3);
- snoei en kap van bomen;
- nieuwbouw.

De Flora- en faunawet hanteert een aantal belangen waaronder een ingreep kan vallen.

Onderhavige ingreep valt onder het volgende belang:

- j. de uitvoering van werkzaamheden in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling.

6. Toetsing aan de Flora- en faunawet

6.1 Effecten

Het plangebied vormt een foerageergebied voor de gewone dwergvleermuis, en in kleine mate ook voor de ruige dwergvleermuis en de laatvlieger. Op grond van de geringe omvang van het plangebied, de ligging ervan direct grenzend aan de Veluwe en het beperkte aantal foeragerende dieren kan gesteld worden dat het plangebied geen essentieel foerageergebied voor vleermuizen is.

Er zijn geen vaste rust- en/of verblijfplaatsen waargenomen.

Gedurende het onderzoek werden geen vliegroutes waargenomen. Essentiële vliegroutes zijn niet aanwezig in het plangebied.

6.2 Toetsing Flora- en faunawet

De voorgenomen ingreep heeft een negatief effect op de lokaal aanwezige populatie. Omdat het om een gering aantal dieren gaat, heeft de ingreep geen effect op de gunstige staat van instandhouding van de soort.

Met het uitvoeren van de werkzaamheden wordt de Flora- en faunawet niet overtreden. Het aanvragen van een ontheffing voor deze wet is dan ook niet noodzakelijk.

7. Conclusies en aanbevelingen

7.1 Conclusies

- Het plangebied vormt een foerageergebied voor de gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en de laatvlieger. Op grond van de geringe omvang van het plangebied, de ligging ervan direct grenzend aan de Veluwe en het beperkte aantal foeragerende dieren kan gesteld worden dat het plangebied geen essentieel foerageergebied voor vleermuizen is.
- Gedurende het onderzoek werden geen vliegroutes waargenomen. Er zijn in het plangebied geen essentiële vliegroutes aanwezig.
- Binnen het plangebied zijn geen vaste rust- en/of verblijfplaatsen aangetroffen.
- Gedurende het onderzoek is een van de te slopen panden al gesloopt. Uit de quickscan (Hout, M. van der, 2012) blijkt dat dit pand potentieel geschikt was voor het voorkomen van vleermuizen. Onderhavig onderzoek heeft niet kunnen aangeven of met de sloop van het pand de Flora- en faunawet is overtreden.
- Het uitvoeren van de overige werkzaamheden heeft geen significant negatief effect op de vleermuizen die het plangebied gebruiken.
- Met het uitvoeren van de overige werkzaamheden wordt de Flora- en faunawet niet overtreden.
- Een deel van het plangebied was 's nachts afgesloten, waardoor die locaties beperkt onderzocht konden worden. Er wordt verwacht dat, gezien de activiteit in het plangebied, alsmede de reikwijdte van de ontvangst van de Petterson D240x, er geen verblijfplaatsen van vleermuizen op de afgesloten locaties gemist zijn.
- Omdat het onderzoek heeft plaatsgevonden volgens het Vleermuisprotocol 2013 van de Gegevensautoriteit Natuur is het plangebied afdoende geïnventariseerd.

8. Bronnen

8.1 Literatuur

Broekhuizen, S., B. Hoekstra, V. van Laar, C. Smeenk & J.B.M. Thissen, 1992. Atlas van de Nederlandse zoogdieren. KNNV Uitgeverij, Utrecht.

Dietz, C., O. von Helversen & D. Nill, 2011. Vleermuizen. Alle soorten van Europa en Noordwest-Afrika. Tirion Natuur.

Gegevensautoriteit Natuur, 2013. Vleermuisprotocol. [<http://www.netwerkgroenebureaus.nl/werken-aan-kwaliteit/vleermuisprotocol>. (11-11-2015)].

Heusden, W.R.M. & S.J. Vreugdenhil, 2006. Handreiking Flora- en faunawet. Voor werkzaamheden en activiteiten in het kader van bestendig gebruik, bestendig beheer en onderhoud en ruimtelijke inrichting en ontwikkeling. Dienst Landelijk Gebied, Utrecht.

Hout, M. van der, 2012. Ecologische quickscan Zeuven Heuvels, Wezep. In het kader van de natuurwetgeving. Rapport RA12244-01, Regelink Ecologie & Landschap, Mheer.

Ministerie van EL&I, 2010. Buiten aan het Werk. Houd tijdig rekening met beschermde planten en dieren! Brochure. [<http://www.rijksoverheid.nl/documenten-en-publicaties/brochures/2010/03/01/buiten-aan-het-werk-houd-tijdig-rekening-met-beschermde-dieren-en-planten.html> (11-11-2015)].

Sachteleben, J. & O. von Helversen, 2006. Songflight behaviour and mating system of the pipistrelle bat (*Pipistrellus pipistrellus*) in an urban habitat. In: *Acta Chiropterologica* 8(2): 391-401.

Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, 2014. Soortenstandaard Gewone dwergvleermuis *Pipistrellus pipistrellus*.

Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, 2014. Soortenstandaard Ruige dwergvleermuis *Pipistrellus nathusii*.

Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, 2014. Soortenstandaard Rosse vleermuis *Nyctalus noctula*

8.2 Websites

www.batecho.eu

www.telmee.nl

www.vleermuis.net

www.waarneming.nl

www.zoogdieratlas.nl

www.zoogdiervereniging.nl

Bijlage 1. Foto-impressie plangebied

Figuur 3. De noordostrand van het plangebied, parallel aan de spoorbaan.

Figuur 4. De noordrand van het plangebied.

Figuur 5. De straat Zeuven Heuvels, vanaf de noordoosthoek van het plangebied in zuidwestelijke richting gefotografeerd.

Figuur 6. De straat Zeuven Heuvels, vanaf het midden van het plangebied in zuidwestelijke richting gefotografeerd.

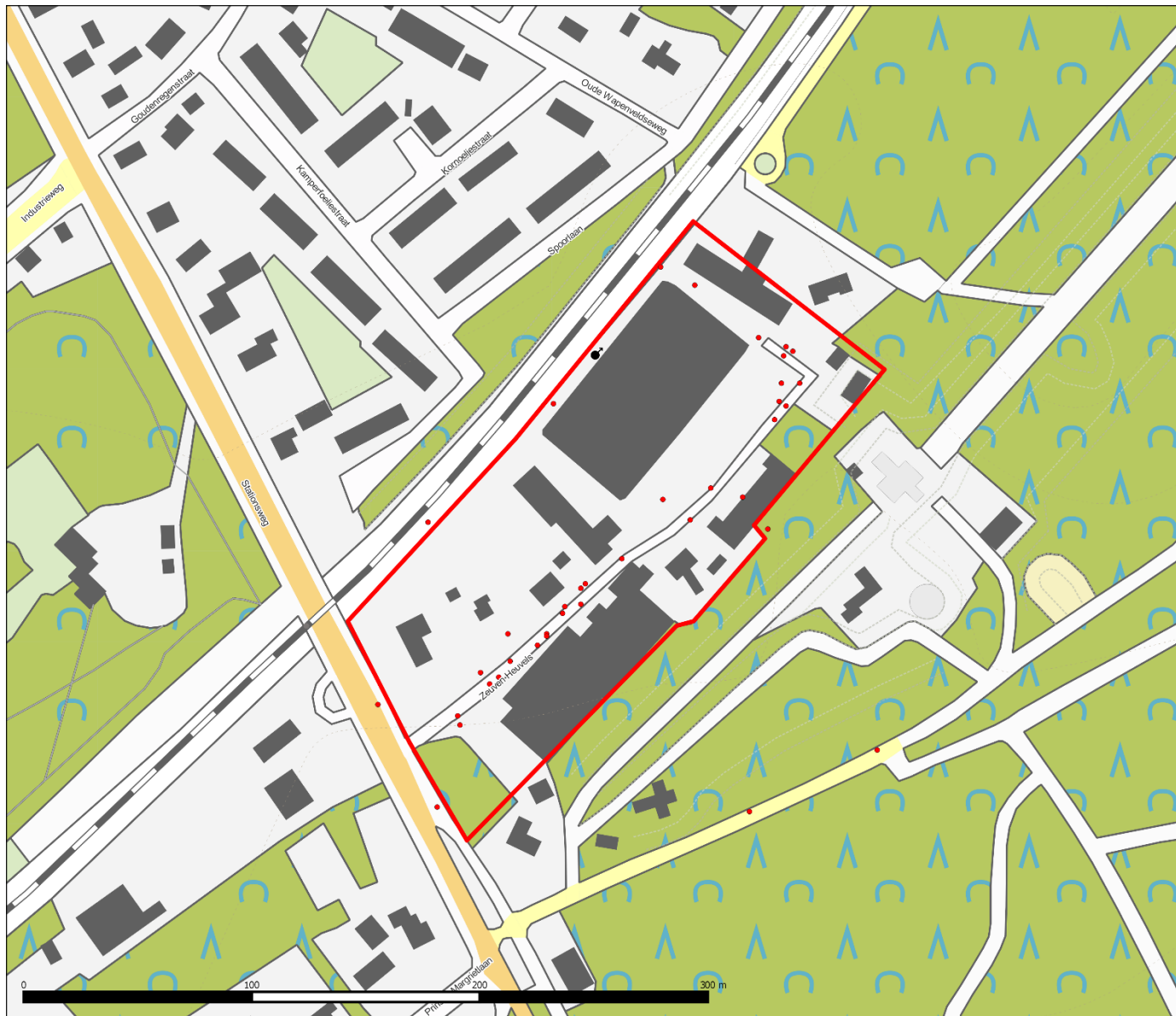
Figuur 7. Het pand in het zuiden van het plangebied, welke gedurende het onderzoek gesloopt werd.

Figuur 8. Het pand in het zuiden van het plangebied, kort na de sloop.

Bijlage 2. Verspreidingskaarten

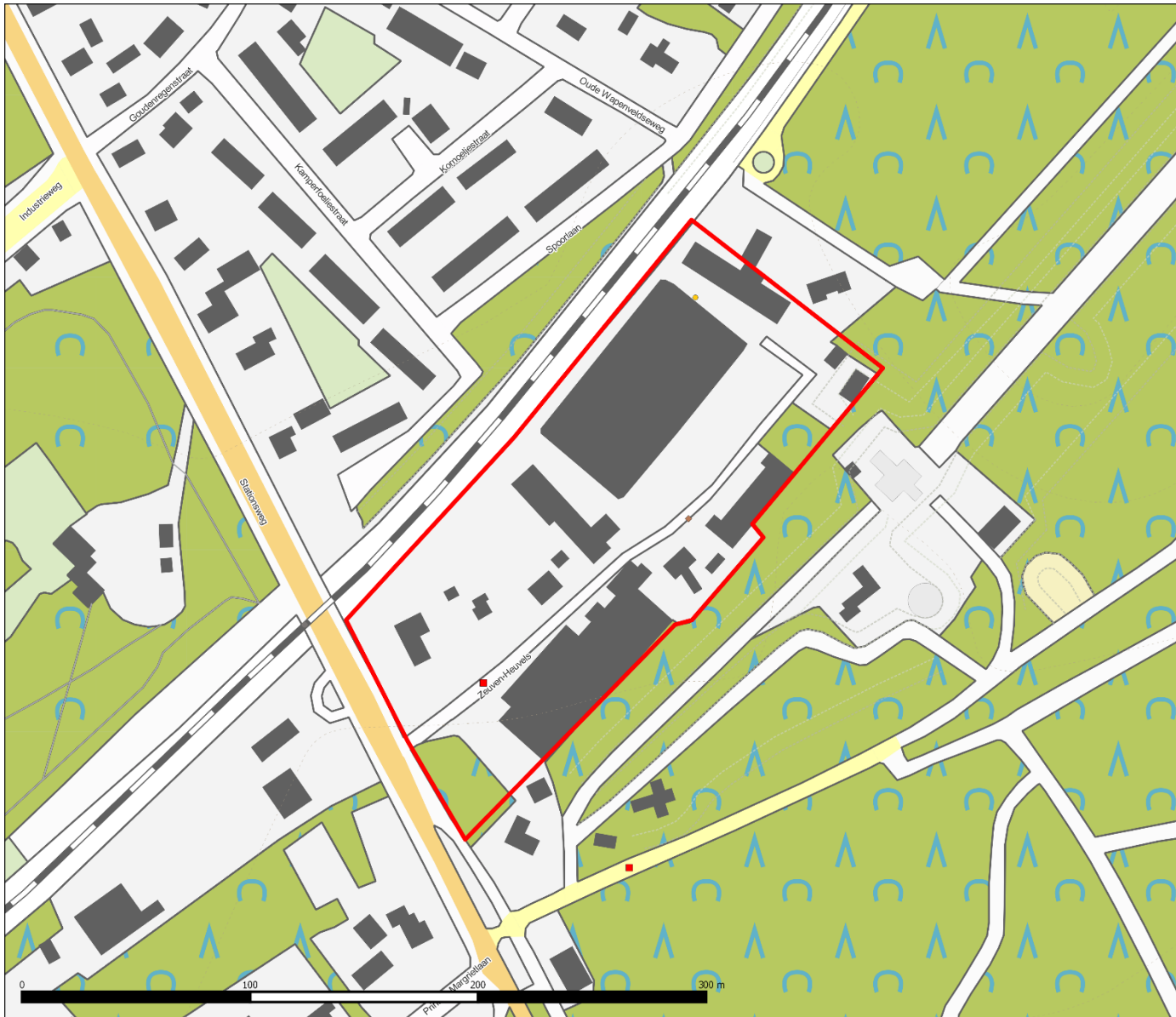

Legenda

Gewone dwergvleermuis

- foeragerend
- roepend
- ▭ plangebied

Legenda

- Overige vleermuizen
  - laatvlieger
  - foeragerend
    - rosse vleermuis
    - ruige dwergvleermuis
  - foeragerend
- plangebied

© Dienst voor het kadaster en de openbare registers, Apeldoorn, 2015

Bijlage 3. Overige kaarten

Legenda

- gesloopte pand
- geen toegang
- plangebied

© Dienst voor het kadaster en de openbare registers, Apeldoorn, 2015

Bijlage 4. Flora- en faunawet

De Flora- en faunawet is de soortgerichte implementatie van de Europese Habitat- en Vogelrichtlijn en bundelt de bepalingen die voorheen in verschillende wetten waren opgenomen: Vogelwet 1936, Jachtwet, Natuurbeschermingswet (hoofdstuk V: soortenbescherming), Nuttige Dierenwet 1914 en Wet Bedreigde uitheemse dier- en plantensoorten. De Flora- en faunawet beschermt in beginsel soorten.

Activiteiten waarbij schade wordt gedaan aan beschermde dieren of planten zijn verboden, tenzij dit uitdrukkelijk is toegestaan (het "nee, tenzij"-principe). Het is dan ook altijd zaak om, waar mogelijk, activiteiten uit te voeren zonder schade aan beschermde dieren en planten aan te brengen.

De wet erkent de intrinsieke waarde van in het wild levende dieren. In de wet is dan ook een zorgplicht opgenomen: iedereen moet 'voldoende zorg' in acht nemen voor alle in het wild voorkomende dieren en planten (niet alleen de beschermde) en hun leefomgeving.

A. Verbodsbepalingen

De Flora- en faunawet kent, naast de zorgplicht, een aantal verbodsbepaling welke relevant zijn voor de onderhavige toetsing:

Artikel 8

Het is verboden planten, behorende tot een beschermde inheemse plantensoort, te plukken, te verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen.

Artikel 9

Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.

Artikel 10

Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, opzettelijk te verontrusten.

Artikel 11

Het is verboden nesten, hollen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.

Artikel 12

Het is verboden eieren van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te zoeken, te rapen, uit het nest te nemen, te beschadigen of te vernielen.

B. Algemene maatregel van Bestuur (AmvB)

Op 23 februari 2005 is de “AmvB art. 75” van de Flora- en faunawet in werking getreden. In dit besluit is een vrijstelling voor specifieke activiteiten en soorten geregeld. Tevens introduceert de AmvB de gedragscode.

Tabel 1

Voor soorten die zijn opgenomen in Tabel 1 geldt een algehele vrijstelling wanneer de werkzaamheden vallen onder:

- bestendig beheer en onderhoud, ook in landbouw en bosbouw;
- bestendig gebruik;
- ruimtelijke ontwikkeling en inrichting.

Er dient een ontheffing te worden aangevraagd wanneer de werkzaamheden niet onder een van deze categorieën vallen en er een (te verwachten) negatief effect op de soorten uit Tabel 1 is. Deze aanvraag wordt door bevoegd gezag onderworpen aan een lichte toets. Daarbij wordt getoetst of de gunstige staat van instandhouding van de soort niet in het geding is, en of de activiteit een redelijk doel dient.

Tabel 2

De soorten zoals opgenomen in Tabel 2 zijn strenger beschermd. Hierbij geldt een vrijstelling mits gewerkt wordt volgens een door de minister goedgekeurde gedragscode. Vallen de werkzaamheden niet onder de bij Tabel 1 genoemde categorieën of wordt niet gewerkt volgens een gedragscode, dan moet een ontheffing aangevraagd worden. Deze aanvraag wordt, net als voor de soorten van Tabel 1 geldt, onderworpen aan een lichte toets.

Tabel 3

De soorten uit Tabel 3 zijn de zwaarst beschermde soorten. Ook wanneer werkzaamheden vallen onder een van de bij Tabel 1 genoemde categorieën, geldt niet zonder meer een vrijstelling. Alleen bij bestendig beheer en onderhoud is een vrijstelling mogelijk wanneer gewerkt wordt volgens een goedgekeurde gedragscode. Werkzaamheden die in een van de andere categorieën vallen en welke negatieve effecten op beschermde soorten (kunnen) hebben, zijn ontheffingsplichting. Voor het verstrekken van een ontheffing wordt deze onderworpen aan een zware toets wanneer:

- er geen andere bevredigende oplossing voor de geplande activiteit is;
- de geplande activiteit geen afbreuk doet aan de gunstige staat van instandhouding van de soort;
- er sprake is van een in of bij de wet genoemd belang.

Bij soorten van Bijlage IV van de Habitatrichtlijn moet tevens sprake zijn van een van de volgende door de Habitatrichtlijn erkende belangen:

- dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en voor het milieu wezenlijk gunstige effecten;

- bescherming van flora en fauna;
- openbare veiligheid.

Vogels

Met ingang van 26 augustus 2009 heeft het Ministerie van LNV (nu EZ) een nieuw beleid ten aanzien van broedvogels ingezet. Verblijfplaatsen van broedvogels zijn door de Flora- en faunawet beschermd. De Flora- en faunawet kent hierbij geen standaardperiode voor het broedseizoen. Het gaat bovendien om individuele broedgevallen.

De meeste vogels maken elk broedseizoen een nieuw nest. Deze eenmalig te gebruiken nesten vallen onder de bescherming van artikel 11 van de Flora- en faunawet in de periode dat deze daadwerkelijk gebruikt worden.

Van een beperkt aantal vogels is de nestlocatie het gehele jaar beschermd door de Flora- en faunawet (Bijlage 2). Het betreft dan vogels die:

- het gehele jaar door gebruik maken van hun nestlocatie als vaste rust- en/ of verblijfplaatsen;
- erg honkvast en al dan niet koloniebroeders zijn. Deze soorten keren ieder jaar naar dezelfde locaties terug. De voorwaarden waaraan de nestlocaties moeten voldoen zijn erg specifiek en vaak slechts in beperkte mate in het landschap beschikbaar;
- jaar in jaar uit van hetzelfde nest gebruik maken en zelf niet of nauwelijks in staat zijn om een eigen nest te bouwen.

Indien een jaarrond beschermd nest is aangetroffen moet altijd een omgevingscheck uitgevoerd worden. Een deskundige dient dan te onderzoeken of er voor de soort in de omgeving voldoende plekken en materiaal aanwezig zijn om zelf een vervangende locatie te vinden en een vervangend nest te maken. Indien dit niet mogelijk is, dient een vervangende nestlocatie aangeboden te worden. Wanneer dit ook niet mogelijk blijkt, dient een ontheffing aangevraagd te worden.

Ontheffing kan alleen verkregen worden op grond van een wettelijk belang uit de Vogelrichtlijn.

Wettelijke belangen zijn:

- bescherming van flora en fauna;
- veiligheid van het luchtverkeer;
- volksgezondheid of openbare veiligheid.

C. Gedragscodes

Werken volgens een gedragscode kan (soms) een vrijstelling voor soorten op Tabel 2 en Tabel 3 geven. Hiervoor dient gewerkt te worden volgens een door de minister vastgestelde gedragscode. Een overzicht van goedgekeurde gedragscodes is te vinden op:

<http://www.hetInVloket.nl/onderwerpen/vergunning-en-ontheffing/dossiers/dossier/flora-en-faunawet-ruimtelijke-ingrepen/stap-5-gedragscode-gebruiken/overzicht-van-de-gedragscodes>